

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi hukkakauran torjunnasta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Hukkakauran torjunnasta annetun lain mukaan valtion varoista korvataan puolet niiden torjunta-aineiden kustannuksista, jotka on tarpeen käyttää laissa säädetyn hukkakauran torjumisvelvollisuuden täyttämiseksi. Lakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että valtion varoista

maksettava osuus torjunta-ainekustannuksista on 30 prosenttia.

Lakiehdotus liittyy vuoden 1992 tulo- ja menoarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992.

PERUSTELUT

1. Nykyinen tilanne ja ehdotettu muutos

1.1. Lainsäädäntö

Hukkakauran leviämisen estämisestä ja hävittämisestä säädettiin vuonna 1976 laki (178/76). Lain mukaan on sen, joka tietää tai epäilee, että hänen hallitsemallaan alueella esiintyy hukkakauraa, ilmoitettava siitä viipymättä asianomaisen kunnan maatalouslautakunnalle. Ilmoituksen saatuaan lautakunnan on suoritettava alueella katselmus. Hukkakauran esiintymisen laajuudesta ja runsaudesta riippuen voidaan alueella laatia torjuntasuunnitelma. Hukkakauran torjuntasuunnitelman vahvistaa maatilahallitus, ja alueen haltijan on lain 9 §:n mukaan ryhdyttävä suunnitelman edellyttämiin toimenpiteisiin. Jollei suunnitelmaa ole tehty, on alueen haltija velvollinen mahdollisuuksiensa mukaan pitämään alueen vapaana röyhyillä olevista hukkakaurayksilöistä.

Lain 11 §:n 1 momentin mukaan valtion varoista korvataan puolet niiden torjunta-aineiden kustannuksista, jotka on tarpeen käyttää hukkakauran hävittämiseen 9 §:ssä tarkoitetun velvollisuuden täyttämiseksi. Jos hukkakauran

hävittämisestä johtuvien kustannusten katsotaan huomattavasti heikentävän alueen haltijan taloudellista asemaa, voidaan ne pykälän 2 momentin mukaan hakemuksesta korvata valtion varoista kokonaankin tai 1 momentissa mainittuja suuremmalla määrällä.

Hukkakauran leviämisen estämiseksi on laissa lisäksi muun muassa säännöksiä hukkakauran saastuttamalla alueilla kasvaneiden tuotteiden kuljetus- ja luovutusrajoituksista.

1.2. Hukkakauran esiintyminen ja torjunta

Maatalouslautakuntien keräämien tietojen mukaan hukkakauraa on todettu tällä hetkellä 343 kunnan alueella yhteensä noin 154 000 hehtaarin alalla. Sitä esiintyy koko viljanviljelyalueella, erityisesti Varsinais-Suomessa, Uudellamaalla ja Etelä-Pohjanmaalla. Hukkakauran torjumiseksi on laadittu laissa tarkoitettu torjuntasuunnitelma 42 kunnassa. Ne koskevat yhteensä 4 168 peltihehtaaria ja 879 tilaa.

Hukkakauran saastuttama ala on vuosittain jonkin verran kasvanut; esimerkiksi vuonna 1986 se oli noin 130 000 hehtaaria. Torjuntatoimien ansiosta hukkakauran määrä pinta-

alaa kohti on kuitenkin vähentynyt. Torjunta-aineilla käsitelty peltoala oli vuonna 1986 noin 38 500 hehtaaria ja vuonna 1990 noin 34 000 hehtaaria. Hukkakauran torjunta-ainekustannukset hehtaaria kohti laskettuna ovat vuonna 1990 olleet noin 500 markkaa, josta siis puolet korvataan valtion varoista.

Lain 11 §:n 1 momentin mukaisesti maksettiin vuonna 1990 torjunta-ainekustannuksiin perustuvia korvauksia yhteensä 8,3 miljoonaa markkaa. Lain 11 §:n 2 momentin nojalla maaseutupiirit maksoivat harkinnanvaraisesti hukkakauran hävittämisestä aiheutuneiden kustannusten korvauksia samana vuonna runsaat 0,5 miljoonaa markkaa. Siitäkin suurin osa oli torjunta-ainekustannusten korvauksia.

1.3. Ehdotettu muutos

Ensi vuoden tulo- ja menoarvion laatimisessa noudatetun valtion menojen säästämis- ja vähentämistavoitteen mukaisesti hallitus on tulo- ja menoarvioesityksen valmistelun yhteydessä päättänyt ehdottaa muutettavaksi lakia siten, että valtion varoista korvattaisiin 50 prosentin sijasta 30 prosenttia niiden torjunta-aineiden

kustannuksista, jotka tarvitaan hukkakauran torjuntavelvollisuuden täyttämiseksi.

2. Esityksen taloudelliset vaikutukset

Vuoden 1991 tulo- ja menoarviossa on osoitettu 10,5 miljoonaa markkaa hukkakauran torjuntakustannusten korvaamiseen. Valtion korvausosuuden alentamisen 50 prosentista 30 prosenttiin arvioidaan vähentävän määrärahan tarvetta 3 miljoonalla markalla. Vuoden 1992 tulo- ja menoarvioesityksessä tarkoitukseen ehdotetaan 7,0 miljoonaa markkaa.

3. Voimaantulo

Esitys liittyy vuoden 1992 tulo- ja menoarvioesitykseen ja se on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä. Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä tammikuuta 1992.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

hukkakauran torjunnasta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hukkakauran torjunnasta 20 päivänä helmikuuta 1976 annetun lain (178/76) 11 §:n
1 momentti seuraavasti:

11 §	Tämä laki tulee voimaan	päivänä
Valtion varoista korvataan 30 prosenttia	kuuta 199	
niiden torjunta-aineiden kustannuksista, jotka		
tarvitaan hukkakauran hävittämiseen 9 §:ssä		
tarkoitettun velvollisuuden täyttämiseksi.		

Helsingissä 20 päivänä syyskuuta 1991

Tasavallan Presidentti

MAUNO KOIVISTO

Maa- ja metsätalousministeri *Martti Pura*

Laki

hukkakauran torjunnasta annetun lain 11 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan hukkakauran torjunnasta 20 päivänä helmikuuta 1976 annetun lain (178/76) 11 §:n
 1 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

11 §

Valtion varoista korvataan puolet niiden torjunta-aineiden kustannuksista, jotka on tarpeen käyttää hukkakauran hävittämiseen 9 §:ssä tarkoitetun velvollisuuden täyttämiseksi.

---

11 §

Valtion varoista korvataan *30 prosenttia* niiden torjunta-aineiden kustannuksista, jotka *tarvitaan* hukkakauran hävittämiseen 9 §:ssä tarkoitetun velvollisuuden täyttämiseksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä
kuuta 199 . _____